

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ
كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا.
وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

نِعْمَتَانِ مَغْبُوتَانِ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ، الصِّحَّةُ وَالْفَرَاغُ.

TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞI VE SOSYAL MEDYA AHLAKI

Muhterem Müslümanlar!

Yüce dinimiz İslam'ın ana gayesi, yeryüzünün en şerefli varlığı olarak yaratılan insanın can, mal, akıl, ırz ve inancını korumaktır. İslam, bu beş temel değeri dokunulmaz kabul eder. Hangi sebeple olursa olsun bu değerlerin zarar görmesine rıza göstermez. Hayatın bütünü için geçerli olan bu durum teknolojiyi kullanırken de, internet ve sanal âlemde gezinirken de aynıdır.

Aziz Müminler!

Teknolojiyi dinin güzel saydığı, ahlakın onayladığı ve akl-ı selimin doğru bulduğu şekilde kullanmak mümince bir duruşun gereğidir. Bu alanı amaçsız, verimsiz ve kontrolsüz bir mecra olarak görmek ise İslam'ın korunmasını emrettiği beş temel değeri ihlal etme anlamı taşır. Zira teknolojinin bilinçsiz kullanımı, kişinin sağlığını tehdit ederek canına, maddi kayba uğramasına neden olarak malına zarar vermektedir. Gayr-i ahlâkî yönelimlerle iffetini, aşırı ve sapkın ideolojilerle inancını zedelemektedir. Düşünme ve idrak etme kabiliyetini bozmakta, akli melekelerini zayıflatmaktadır.

Kıymetli Müslümanlar!

Allah'ın verdiği aklı ve hammaddeyi kullanarak teknoloji üreten insan, bunu iyilik yolunda kullanmakla sorumludur. Eğer teknolojiyi kullanarak helal kazancın yerine kumara, tasarrufun yerine israfa, iffetin yerine ahlaksızlığa, merhametin yerine şiddete yöneliyorsa, büyük bir yanlışın içerisinde. Kendi eliyle fesadı yaygınlaştırıyor, geleceğini tehlikeye atıyor demektir. Diğer yandan telefon, televizyon ya da bilgisayar ekranının önünde vaktini heba ediyorsa, kendisine, ailesine ve Rabbine karşı vebal altına girmektedir. Maalesef aynı çatı altında ama birbirinden habersiz

yaşayan ailelerin sayısı her geçen gün artıyor. İnsanoğluna zaman kazandırması gereken teknoloji, günümüzde zaman kaybetmenin ve vakit öldürmenin en aldatıcı tuzağı haline geldi. Hâlbuki Peygamber Efendimiz (s.a.s) bu hususta bizleri şöyle uyarmaktadır: **“İki nimet vardır ki insanların çoğu onları değerlendirme hususunda aldanmıştır: Sağlık ve boş vakit.”**¹

Değerli Müminler!

Hepimizin hayatında yerini alan internet ve sosyal medya, başıboş, ilkesiz ve sorumsuz bir alan olmamalıdır. Müslümana yakışan daima sorumluluk bilinciyle hareket etmek, Rabbinin koyduğu sınırlara uymaktır. Her durumda gerçeğin ve doğrunun yanında yer almaktır. Unutmayalım ki normal hayatta olduğu gibi internet ve sosyal medyada da insanların haklarını ve özel hayatlarını ihlal etmek haramdır. Mahremiyete saygı göstermeyen her adım Kur'ân'ın, **“Birbirinizin kusurlarını ve mahremini araştırmayın.”**² emri ile çelişir. Günlük hayatta yalan söylemek, insanları karalamak, iftira atmak nasıl günahsa, yayın dünyasında ve sosyal medyada da aynı şekilde günahdır. Âlemlerin rabbi olan Allah, sanal âlemde de bizleri görmektedir. Oradaki söz ve davranışlarımızdan da bizi hesaba çekecektir. Hutbeme başlarken okuduğum ayet-i kerimede Yüce Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: **“Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur.”**³

Aziz Müslümanlar!

Bugün bizler için teknolojiden tamamen uzak bir hayat sürmek elbette mümkün değildir. Zaten İslam'ın da böyle bir talebi yoktur. Ancak teknolojiyi helal-haram hassasiyeti taşıyarak, ahlaki ilkeleri koruyarak, insan hak ve özgürlüklerini ihlal etmeden kullanmak öncelikli sorumluluğumuzdur. Böylece vaktimizi daha verimli ve emeğimizi daha anlamlı hale getirebiliriz. Yeryüzünü iyilikten ve huzurdan yana imar edebiliriz. Yeter ki her nimet gibi teknolojiyi de Cenâb-ı Hakk'ın koyduğu ölçü ve sınırlara riayet ederek kullanalım.

¹ Buhârî, Rikâk, 1.

² Hucurât, 49/12.

³ İsrâ, 17/36.